

Forum for Islamforskning Nyhedsbrev – e-mail

12. NOVEMBER 2010

OM FIFO SE WWW.ISLAMFORSKNING.DK

ÅRGANG 4, NUMMER 2

Indhold:

- Nyt fra bestyrelsen
- Nyt fra forskerverdenen
- Ph.d. nyt
- Publikationer
- Arrangementer

Nyt fra bestyrelsen

Den 17. maj 2010 holdt FIFO generalforsamling. Formand Garbi Schmidt startede med at informere om årets aktiviteter. FIFO har uden held forsøgt at arrangere et seminar i samarbejde med et eller flere ministerier om mulig vidensdeling inden for FIFOs forskningsområde. I stedet har FIFO afholdt seminar om shi'a-islam og shi'a-islamisme, der blev det mest velbesøgte FIFO-arrangement indtil videre. Websiden er blevet opdateret, og sekretæren udsender ugentligt information om kommende aktiviteter af interesse for FIFOs medlemmer. Der er blevet udsendt nyhedsbrev og et nummer af tidsskriftet. Garbi Schmidt takkede af som formand efter fem år. Garbi har været initiativtager til at starte FIFO og har været en aktiv formand for foreningen – stor tak for hendes indsats. Formandens beretning blev godkendt uden bemærkninger.

Herefter konstituerede en ny bestyrelse sig. Professor Jørgen S. Nielsen blev valgt som ny formand, lektor Thomas Hoffmann som næstformand og Kirstine Sinclair som menigt bestyrelsesmedlem. Bestyrelsens sammensætning er nu som følger:

- Formand: Professor Jørgen S. Nielsen (jsn@teol.ku.dk)
- Næstformand: Lektor, ph.d. Thomas Hoffmann (th@teo.au.dk)
- Kasserer: Ph.d.-stip. Nadia Jeltoft (nad@teol.ku.dk)
- Sekretær: Adjunkt Morten Valbjørn (mortenV@ps.au.dk)
- Menigt medlem: Ph.d. Kirstine Sinclair (sinclair@hist.sdu)
- Menigt medlem: Ph.d.-stip. Sidsel Vive Jensen (svj@teo.au.dk)
- Suppleant: Ph.d. Birgitte Schepelern Johansen (bjohansen@hum.ku.dk)
- Suppleant: Adjunkt Ehab Galal (ehab@hum.ku.dk)

Nyt fra forskerverdenen

Nye stillinger:

Professorat: 15.01.2009 tiltrådte ph.d. Dietrich Jung et professorat i moderne mellemøststudier ved Center for Mellemøststudier, Syddansk Universitet (jung@hist.sdu.dk)

Lektorat:

- 01.08.2009 tiltrådte ph.d. Thomas Hoffmann et lektorat i Arabisk- og Islamstudier ved Arabisk- og Islamstudier, Institut for Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet (nu Faculty of Arts) (th@teo.au.dk)
- 01.08.2010 tiltrådte Martin Riexinger et etårigt lektorat i Arabisk- og Islamstudier ved Arabisk- og Islamstudier, Institut for Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet (nu Faculty of Arts) (mri@teo.au.dk)
- 2009 tiltrådte dr.theol. Joshua Sabih et lektorat ved Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (joshua@hum.ku.dk)

Adjunktur:

- 01.01.2010 tiltrådte ph.d. Ehab Galal et adjunktur ved Center for den nye islamiske offentlighed, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (ehab@hum.ku.dk)
- 01.02.2010 tiltrådte ph.d. Mikkel Bille et adjunktur ved Center for Komparative Kulturstudier, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (mbille@hum.ku.dk)

Postdocs:

- 2010 påbegyndte Riem Spielhaus en postdoc på Center for europæisk islamisk tænkning, Det teologiske fakultet, Kbh. Universitet (rsp@teol.ku.dk)

Nye ph.d.-stip.:

- 2009 påbegyndte Donatella Della Ratta en ph.d. ved Center for den nye islamiske offentlighed, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, (donatella@hum.ku.dk)
- 2009 påbegyndte Rikke Hostrup Haugbølle en ph.d.-projektet *New Media and Islam in Tunesia* ved Center for den nye islamiske offentlighed, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (rikhostrup@hum.ku.dk)
- 2009 påbegyndte Andreas Bandak en ph.d.-projektet *Sekularitet og religiøsitet i den moderne arabiske verden – en antropologisk analyse af kristne syrere i Damaskus* ved Center for Komparative Studier, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (bandak@hum.ku.dk)
- 2010 påbegyndte Kasper Mathiesen en ph.d ved Afdeling for Religionsvidenskab/Arabisk og islamiske studier på Aarhus universitet. Projektet omhandler traditionel islamisk sufisme i nutiden fra et antropologisk/fænomenologisk perspektiv. (kma@teo.au.dk)
- 2010 påbegyndte Søren Søndergaard Jensen en ph.d. ved Afdeling for Religionsvidenskab/Arabisk og islamiske studier på Aarhus universitet. Ph.d.-projektets titel er *Apologetic aspects of Christian Arabic literature of the Abbasid period.* (ssj@teo.au.dk)

Ph.d. nyt: Ph.d.-forsvar og afhandlingsresumeeer

Pruzan-Jørgensen, Julie: *Liberalizing Autocracy at Work - Intra-Operational Dynamics and Regime Legitimation during the Moroccan Moudawana Reform Process*, Copenhagen University (forsvaret 11. juli 2010)

Baseret på et dybdegående case-studie af den politiske proces, som for nylig resulterede i en kontroversiel reform af Marokkos familie lov (den såkaldte 'Moudawana') undersøges det, hvordan denne unikke politiske liberaliserings-proces tilsyneladende bidrog til at styrke (snarere end at true) det herskende autoritære regime i Marokko.

Studiet tager sit udgangspunkt i et omfangsrigt empirisk materiale bestående af reform narrativer fra mange og meget forskellige marokkanske aktører, der var involverede i Moudawana reformen. Det er baseret på en ny 'indefra' og 'bottom-up' baseret analytisk tilgang, der giver nye indsigter især i oppositionelle 'selv-styrende' dynamikker såvel som i populære opfattelser af regimets legitimitet igennem processen. Disse indsigter bruges til at forklare, hvordan det marokkanske palads overkom de indbyggede risici i 'kongens dilemma' og tilsyneladende kom styrket ud af en ekstremt dynamisk og risikabel politisk liberaliserings proces.

Studiet bidrager til studiet af politik i det moderne Marokko ved at tilvejebringe nye viden om i en af de mest interessante og afgørende begivenheder i moderne marokkansk historie. Studiet bidrager også til at udbygge det såkaldte nye post-demokratiserings perspektiv ved at fremkomme med nye indsigter i samspillet mellem politiske liberaliserings processer og den fortsatte beståen af autoritære regimer i det arabiske Mellemøsten.

Sinclair, Kirstine: *The Caliphate as Homeland: Hizb ut-Tahrir in Denmark and Britain*, Centre for Contemporary Middle East Studies, University of Southern Denmark (defended 27th August 2010)

This thesis studies the Islamist group Hizb ut-Tahrir in Denmark and Britain. Based on interviews with members and former members of the group in these two Western European countries, it explores the ways in which Hizb ut-Tahrir members delineate their community positionalities within the de facto transnational, diasporic spatial setting that Muslims occupy in Europe. The specific focus is on the ways in which the members of the group negotiate understandings of "home," "homeland" and "belonging" within the parameters of the Hizb ut-Tahrir politico-religious ideology. The core question of this dissertation is as follows: How can one understand the relationship between transnational elements in Hizb ut-Tahrir's activities and ideology and members' notion of home? The concept of the *caliphate* which refers to a system of rule introduced after the death of the Prophet Mohammad in 632 becomes central to such processes. Hizb ut-Tahrir members think of the caliphate as the ideal future state and their future home, and while working for the re-establishment of the caliphate they alienate themselves from their European homelands. The hypothesis of the thesis is that Hizb ut-Tahrir is a transnational organisation on an ideological, organisational, practical and media related level. However, the empirical findings show very little evidence

of transnational activities, and hence, it is necessary to distinguish between physical and sentimental transnationalism, between practice and ideology. By comparing the two branches of Hizb ut-Tahrir in Denmark and Britain, the study argues that analysis of personal relations and rationales and members' notions of belonging and home brings knowledge about Islamist organisations beyond discussions of transnationality and radicalisation. The study draws on concepts from cultural geography and finds that analysis of members' activities related to place and notions of home contribute with knowledge not only about internal dynamics in Islamist organisations but also knowledge about how these organisations are influenced and shaped by contemporary Western societies.

Fibiger Brandt, Thomas: ***Engaging Pasts: Historicity and Political Imagination in Contemporary Bahrain***, Department of Anthropology, Archaeology and Linguistics, Aarhus University, Moesgaard (defended 10th September 2010)

Employing an ethnographic notion of historicity, Thomas Fibiger's thesis discusses how people in Bahrain engage the past in their perceptions of the present and in their anticipation of the future. Bahrain is a heterogeneous island society where Sunni and Shia Muslims, Arab and Persian, religious and secular, national Bahrainis and migrants all search for legitimacy, inclusion and political influence. Various kinds of past are important to the political imagination of society for these people, as well as to their position in society and to their ideas about how society could and should develop. The thesis argues that the past is not only engaged to assert and hold on to specific identities and positions, but that the discussions and analyses of various historicities among Bahrainis, nourished by political reforms since 2002, contribute to develop and to challenge social identities and formations in society. The notion of historicity addresses the understanding of identity in a relationship between the past and the present, but this also involves changing and challenging imaginations of identity and the place of identities in society.

Schepelern Johansen, Birgitte: ***Adskillelsens logik: En undersøgelse af sekulære kategoriseringer af religion i akademisk praksis***, Kbh. Universitet (forsvaret 3. september 2010)

Afhandling er en undersøgelse, hvordan kategorien religion bliver formet og brugt i den daglige akademiske praksis på de religionsvidenskabelige afdelinger på Aarhus og Københavns Universitet. Afhandlingen er baseret på deltagerobservation i undervisningen på første semester, tekster anvendt i undervisningen, interviews med fastansatte og studerende, deltagelse i konferencer og løbende ophold på afdelingerne, og den kan både læses som et studie af videnskabelig praksis og et studie af, hvordan sekulære grænser, rum og identiteter bliver til i konkret social interaktion.

Udgangspunktet for afhandlingen er, at kategorierne religion og videnskab, og mere generelt religion og det sekulære, skal ses som kategorier, hvis betydning har skiftet gennem tiden, og som i deres nuværende konstellation gensidigt konstituerer hinanden gennem udelukkelse. Afhandlingen definerer i forlængelse heraf en sekulære kontekst som én, der insisterer på adskillelsen af religion fra andre sfærer, og disse produktioner af grænser mellem religion og ikke-

religion finder sted i mange sammenhænge, hvor afhandlingen specifikt fokuserer på grænsedragninger i det videnskabelige system. Afhandlingen placerer her etableringen af religionsvidenskab i Danmark i forhold til en historisk og juridisk-politisk kontekst, hvor etableringen af religionsvidenskab, fra slutningen af det 19. århundrede og frem, kan ses som knyttet til tilblivelsen af en moderne religionskategori, som noget fra det politiske og videnskabelige adskilt. Og dette er igen forbundet med fremkomsten af de moderne nationalstater og produktionen af en offentlig, religionsneutral sfære. Det sekulære universitet som ramme om en ikke-religiøs akademisk vidensproduktion er således indlejret i denne statskonstruktion, der stadig er den gængse i en europæiske kontekst, og universiteterne bidrager på forskellig vis stadig til at producere og opretholde de sekulære adskillelser.

Ved at fokusere på videnskab som den udfolder sig andre steder end i de formelle publikationer, kaster afhandlingen samtidig lys over, hvordan interaktionen mellem underviser og studerende er med til at forme religionskategorien og mulige relationer mellem den og forskeren på bestemte måder, blandt andet gennem brugen af bestemte metaforer og bestemte former for humor. Afhandlingen peger gennem denne praksisorienterede tilgang til sekularisering på, at 'et sekulært samfund' er noget, som hele tiden må leves, repræsenteres og sanktioneres i interaktionen mellem mennesker, og dette resulterer i mange forskellige situationelle forhandlinger af grænser snarere end én klart defineret grænse.

Hastrup, Anders: *Voices From Darfur. Reclaiming Sudanese History*, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Kbh. Universitet (forsvaret 12. oktober 2010)

Afhandlingen, "Voices From Darfur. Reclaiming Sudanese History", er en undersøgelse af hvordan flygtninge fra Darfur opfatter årsagerne til, og de mulige løsninger på, borgerkrigen i Darfur. Gennem et ekstensivt interviewmateriale indsamlet af forfatteren i foråret 2009 i flygtningelejrene i det østlige Tchad, der huser ca en kvart million flygtninge fra Darfur, viser afhandlingen hvordan lejrenes beboere genskaber Darfurs historie fra det eksil, de ufrivilligt er havnet i. Hvor begrænsende flygtningelejrene end er, anskuer afhandlingen dem som kreative rum, hvor opfattelser af Darfur-konflikten, dens årsager, nøgleaktører og mulige fremtidige løsning løbende bliver diskuteret. Afhandlingen søger således ikke at fortælle "den sande historie" om baggrunden for krigen i Darfur, men kombinerer en antropologisk og en historisk tilgang og foreslår, at en såkaldt "deep listening" er en særdeles velegnet metode til at udforske flygtningenes historieproduktion. Ved at analysere de forskellige måder, hvorpå flygtningene bestræber sig på at generobre deres historie og en plads i den sudanesiske historie, er afhandlingen et bidrag til forståelsen af nogle af de mekanikker, der ligger til grund for krigen i Sudan.

The thesis, "Voices From Darfur. Reclaiming Sudanese History", is an investigation of how refugees from Darfur perceive the causes of, and the possible solutions to, the civil war in Darfur. Through an extensive interview material collected by the author in the spring of 2009 in the refugee camps in eastern Chad, home to around a quarter of a million refugees from Darfur, the thesis shows how the camps' inhabitants recreate the history of Darfur from the exile they were brought into against their will. How circumscribed and limited these camps may be,

the thesis views them as creative spaces, where perceptions of the Darfur war, its causes, key-actors and possible future solutions are continuously discussed. The thesis does not seek to uncover "the true story" of the war in Darfur, but combines history and anthropology and suggests that a so-called "deep listening" is a particularly well suited method to explore the refugees' modes of production of history. By analyzing the different ways whereby the refugees seek to reclaim their place in Sudanese history, the thesis is a contribution to an understanding of some of the wider patterns behind the wars in Sudan.

Publikationer

KRITIK nr. 197 tema-sektion om 'Islam og Sekularisering' med bidrag fra Jakob Skovgaard-Petersens, Sune Haugbølle, Morten Valbjørn, Necla Kelek og Thomas Hoffmann.

Se i øvrigt <http://www.kritik.gyldendal.dk/kritikudgaver.aspx>

Tidsskrift for Islamforskning vol 4 nr. 2 tema om 'Islam og Minoriteter' med bidrag fra Lise Galal, Monique Hocke og Iram Khawaja, Lasse Lindekilde, Tekla Canger, Daniel Henschen, Cora Alexa Døving, Signe Kjær Jørgensen, Iben Helqvist.

Hele nummeret kan downloades via

http://islamforskning.dk/islam_og_minoriteter.html

Om tidsskriftet i øvrigt

http://islamforskning.dk/Tidsskrift_for_Islamforskning.htm

Dietrich Jung (2011) *Orientalists, Islamists and the Global Public Sphere - A Genealogy of the Modern Essentialist Image of Islam*, (London: Equinox Publishing)

This book leaves behind the increasingly circular debate about the 'true' nature of Islam in which the Muslim religion has been represented either as intrinsically hostile to or as principally compatible with modern culture. Instead, it associates the evolution of a particularly essentialist image of Islam with a complex process of cross-cutting (self-)interpretations of Muslim and Western societies within an emerging global public sphere. Putting its focus on the life and work of a number of paradigmatic individuals, Jung investigates the intellectual encounters and discursive interdependencies among western and Muslim intellectuals. The changing infrastructure of the global public sphere has facilitated the gradual popularization, trivialization, and dissemination of a previously elitist discourse on Islam and modernity. In this way, the idea of Islam as an all-encompassing system has been turned into accepted knowledge in the Western and Muslim worlds alike.

Yderligere info

<http://www.equinoxpub.com/books/showbook.asp?bkid=450&keyword>

Arrangementer

1300 år efter...

I 2011 er 1300 år siden, at general Tariq ibn Ziyad landede sine styrker på Gibraltar og dermed indledte næsten otte hundrede års islamisk arabisk styre på store dele af den iberiske halvø. FIFO vil markere dette 'jubilæum' med et seminar **den 3. december**. Jubilæet giver os anledning til at se nærmere på den rolle som det islamiske Spanien har spillet for de europæiske forestillinger om islam, men også for Europas senmoderne selvforståelse som territorium for det multireligiøse. Jubilæets militære og erobrende kontekst giver tillige anledning til at kaste et kritisk blik på de forestillinger om en islamisk (eller islamiserende) trussel, som også er blevet en del af Europas senmoderne diskurs.

Seminaret vil finde sted i Center for Europæisk Islamisk Tænkings mødelokale, rum 403, på Det Teologiske Fakultet, Købmagergade 44-46, Kbh. K.

1,300 years on

*2011 marks 1,300 years since General Tariq ibn Ziyad landed his forces at Gibraltar, and thus began almost eight hundred years of Arab-Islamic rule in large parts of the Iberian Peninsula. FIFO will mark this anniversary with a seminar on **3rd of December**. The anniversary provides an opportunity to examine the role that Islamic Spain has played in the European understanding of Islam, to examine Europe's postmodern self-understanding as a multi-religious territory, and to take a critical look at the ideas of an Islamic (or Islamizing) threat that are also part of Europe's postmodern discourse.*

The seminar will take place at the Centre for European Islamic Thought, room 403, Faculty of Theology, Købmagergade 44-46, Copenhagen K.

Program

11:00-11:20, Thomas Hoffmann (AU), "Et ambivalent jubilæum. Al-Andalus som dyd og traume"

11:20-12:00, Peter Madsen (KU), "Konfrontationer på den iberiske halvø: Sangen om Roland og Digtet om min Cid"

12:00-13:00, Frokost/lunch

13:00-13:40, Dietrich Jung (SDU), "The German Jihad: Islam as threat and resource in high imperialism"

13:40-15:00, Kaffe/coffee

15:00-15:40, Lene Kühle (AU), "Shower curtains and liver paté: Islam in the Danish media and political imagination"

15:40-16:00, Debat/discussion

Fri entré for medlemmer

Ikke-medlemmer: 20 kr.